SELECTIE

VOLT ARCHITECTEN

Lofts Rodebroek Ronse

VOORBIJ DE EIGEN DREMPEL

Ronse, industriestad, heeft na eeuwen nog altijd iets van een pioniersnederzetting. De stad groeide explosief aan het begin van de 20e eeuw, met tentakels tot diep in de groene heuvels en glooiingen van de Vlaamse Ardennen. Fabrieken liggen op plekken waar je boerderijen verwacht. Maar de textielcrisis sloeg hier hard toe. Her en der liggen bakstenen blokken met nerveuze fabrieksdaken er werkloos bij.

Intussen lijkt het dieptepunt voorbij. Op een steenworp van Henegouwen geldt hier nu het gezegde: 'reculer pour mieux sauter'. De jarenlange achteruitgang en economische stilstand blijken een troef: een heus patrimonium gevrijwaard van afbraak of vervangbouw. Zo beleeft vandaag de oude industriële infrastructuur een tweede jeugd. Meer zelfs, dankzij de verbeelding van jonge architecten transformeerde een van die fabriekscomplexen tot een 'modelwijk', een valabel alternatief voor de verkavelingen die door de optelsom van de vele kleine, individuele 'droomhuisjes' als een schimmel het landschap sluipend opvreten.

Wat dit project vooral voorbeeldig maakt, is de wijze waarop de zes woningen, een atelier en twee kantoorruimtes werden geschikt binnen de contouren van de fabrieksmuren. Hoe door selectief afbreken één centrale travee werd uitgelicht. De gietijzeren kolommen en stalen spanten die het ritme en de structuur van de fabriek karakteriseerden, werden niet vergooid. In elke woning zie je hoe de architecten op verschillende manieren oplossingen bedachten om onderdoor of langs die kolommen en dakspanten woonruimtes te organiseren. Geen woning is dezelfde. De ene houdt de vrije fabrieksruimte intact, de andere creëert verrassende parkoersen. Een enkele woning plooit zich zelfs rond een patio, een miniparadijs voor mens, plant en dier.

Telkens is er een constante: de generositeit aan ruimte en, vooral, de uitzonderlijke overgangen tussen privé en publiek. Alle woningen geven uit op een centrale koer. Die binnenplaats, in feite een vrijgemaakte travee van de oude fabriek, heeft door zijn royale afmetingen veel weg van een straat. In het hart van het complex biedt ze een collectieve plek om te spelen, om een caravan te stallen, aan een fiets te prutsen...

Zonder schrik voor de forse schaal van de fabrieksarchitectuur karakteriseren de alom aanwezige rode dakpannen deze straat. Door de gevels op de begane grond af te timmeren met ruwe planken behoudt deze buitenruimte het monumentale karakter van het fabriekspand, terwijl de houten lambrisering, waarin onzichtbaar (tuin-)deuren en garagepoorten opgaan in openlucht, de gezelligheid biedt van een huiskamer.

Vergelijk de kwaliteit van deze ruimte met de verkwiste vierkante kilometers in verkavelingswijken. Dan is het onbegrijpelijk waarom zo weinig wordt geïnvesteerd in semicollectief wonen. Het resultaat is compact, energiebewust en heeft de ongedwongenheid van een boerderij. Rodebroek toont dat wonen én architectuur niet stoppen bij de eigen drempel. Levenskracht vindt je evengoed in goed ontworpen publieke en semipublieke ruimtes.

Koen Van Synghel

De Standaard, 1 oktober 2011

Project
Verbouwen van een textielfabriek tot een project voor groepswonen (6 woningen, 1 atelier, 2 kantoorruimtes en gemeenschappelijke buitenruimtes)

Architect
Volt Architecten cvba i.s.m. Bert Michels

Opdrachtgever
Johan en Isabel Van Driessche-Sorgeloos
Wim en Mimi Van Ongeval-Van Driessche

Ontwerp
2006-2008

Realisatie
2008-2009

Ingenieur
Stabitec, Brugge

Aannemers cascofase
Afbraak, riolering, fundering: Kimaud bvba, Zingem
Metselwerk, buitenaanleg: Rimbaut bouwwerken bvba, Ronse
Timmerwerk, gevelbekleding: Jost nv, Geraardsbergen
Dakwerken: Goeminne nv, Zingem
Schrijnwerk aluminium: Alu-Stevens bvba, Geraardsbergen
Daklichten: Aluvera, Oudenaarde

© Filip Dujardin

VIERJAARLIJKSE PRIJS VOOR

ARCHITECTUUR

VAN DE PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

2011

Provincie West-Vlaanderen
Door mensen gedreven
Genieten. Het zit in ons.